

Opšti uslovi za osiguranje vazduhoplova

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Po ovim Uslovima osigurava se:

- vazduhoplov od potpunog ili delimičnog gubitka ili štete nastale usled neočekivanog - vanrednog događaja (kasko osiguranje),
- zakonska odgovornost nosioca prava raspolaganja vazduhoplovom u svojini sopstvenika, odnosno korisnika prema trećim licima,
- zakonska odgovornost prevoznika u domaćem i međunarodnom vazdušnom saobraćaju prema putnicima.

Svako od navedenih osiguranja (pod a,b i c) mora se izričito ugovoriti uz plaćanje posebne, u tarifi predviđene premije.

Član 2.

U smislu ovih Uslova pojedini izrazi znače:

- „**vazduhoplov**” - svaka naprava koja može da se kreće ili održava u vazduhu i koja ispunjava propisane uslove za bezbednu vazdušnu plovidbu,
- „**let**” – vremenski period koji počinje od trenutka kada je motorna snaga vazduhoplova upotrebljena u cilju poletanja, pa sve do trenutka zaustavljanja vazduhoplova i prestanka rada motora posle sletanja, odnosno kod jedrilice i sličnih vazduhoplova koje ne pokreće snaga motora, od trenutka aktiviranja odgovarajućih uređaja komandi u cilju poletanja, pa sve do trenutka zaustavljanja nakon sletanja,
- „**usidrenje**” – vremenski period dok se hidroavion nalazi u plovnom stanju usidren ili privezan, uključujući i porinuće i izvlačenje iz vode,
- „**na zemlji**” – vremenski period kada vazduhoplov ne leti u smislu alineje 2. ovog člana,
- „**domaći vazdušni saobraćaj**” – letenje pri čijem se obavljanju mesto polaska i mesto odredišta nalazi na teritoriji SCG,
- „**međunarodni vazdušni saobraćaj**” – je letenje pri čijem se obavljanju mesto polaska ili mesto odredišta nalaze na teritoriji dve države ili na teritoriji jedne države ako je predviđeno međusletanje na teritoriji druge države,
- „**putnik**” – lice koje na osnovu ugovora (karte) ima pravo na prevoz vazduhoplovom.

Kasko osiguranje vazduhoplova

Član 3.

Osiguravač se obavezuje da, u granicama osiguranog iznosa, osiguraniku naknadi potpuni ili delimični gubitak ili štetu nastalu na osiguranom vazduhoplovu usled vanrednog događaja koji se ostvari za vreme dok se vazduhoplov nalazi:

- u letu,
- na zemlji,
- usidren.

Osiguranje vazduhoplova obuhvata trup vazduhoplova, motore, standardne instrumente i opremu.

Član 4.

Osiguranjem su pokriveni i:

- gubitak ili štete nastale usled nepažnje zapovednika, pilota i ostalih članova posade osiguranog vazduhoplova,
- troškovi osiguranika učinjeni u cilju izbegavanja ili smanjenja šteta (troškovi spašavanja), ako su učinjeni razumno ili u saglasnosti sa osiguravačem (uz uslov da se radi o nastalim ili mogućim štetama koje su posledica osiguranog rizika),
- troškovi prenoša oštećenog vazduhoplova do mesta popravke.

Član 5.

Kasko osiguranje vazduhoplova pruža se uz uslov da je vazduhoplov uredno upisan u SCG registar vazduhoplova i ima uredno izdate isprave i knjige vazduhoplova (uverenje o registraciji, uverenje o plovidbenosti i ostale isprave) obavezne u smislu Zakona o vazdušnoj plovidbi.

Strani vazduhoplov koji je od SCG-ovog pravnog lica uzet u zakup radi obavljanja vazdušne plovidbe na period kraći od šest meseci, a nije upisan u SCG registar vazduhoplova, moći će da se osigura po odredbama ovih Uslova ako je registrovan na propisan način u zemlji porekla.

Osigurani iznos

Član 6.

Vazduhoplov se može osigurati na nabavnu ili stvarnu vrednost. Pod stvarnom vrednošću podrazumeva se nabavna vrednost umanjena za odgovarajuću amortizaciju.

Ako nije izričito drugačije ugovoreno, osigurana vrednost u smislu predhodnog stava predstavlja ugovorenu vrednost i ujedno označava osigurani iznos, koji je gornja granica obaveze osiguravača.

Utvrđivanje i naknada štete

Član 7.

Za utvrđivanje štete osiguranik je dužan da odmah pozove predstavnika osiguravača u cilju utvrđivanja uzroka i obima štete. Samo na izričito odobrenje nadležnih vazduhoplovnih organa ili stručnjaka, ako po njihovom mišljenju ne bi došlo do povećanja štete, utvrđivanje štete može se obaviti u mestu odredišta.

Član 8.

U slučaju potpunog gubitka osiguranog vazduhoplova iz osiguranja se naknađuje šteta u visini njegove stvarne vrednosti, odnosno ako je vrednost ugovorena u visini ugovorena vrednosti, ali ne preko osiguranog iznosa.

U slučaju oštećenja osiguranog vazduhoplova ili gubitka nekog njegovog sastavnog dela, iz osiguranja se naknađuje šteta u visini troškova učinjenih za popravku i dovođenje vazduhoplova u prvobitno stanje, ali ne preko osiguranog iznosa. Takođe se neće naknaditi šteta usled gubitka vrednosti vazduhoplova do koga je došlo i pored izvršene popravke, odnosno zamene delova. Naknada štete iz predhodnog stava izvršiće se ne uzimajući u obzir da li je popravkom vazduhoplova ili zamenom delova došlo do povećanja vrednosti vazduhoplova.

Osiguranje zakonske odgovornosti prema trećim licima

Član 9.

Osiguravač se obavezuje da osiguraniku — nosiocu prava raspolaganja vazduhoplovom, sopstveniku, odnosno korisniku, naknadi sve iznose koje je ovaj obavezan, u smislu zakonskih propisa, da plati trećim licima po njihovom odštetnom zahtevu, i to:

- za slučaj smrti,
- potpunog ili delimičnog invaliditeta,
- prolazne telesne povrede ili oboljenja,
- štete na njihovoj imovini.

Obaveza osiguravača u smislu predhodnog stava ne može preći iznos predviđen u polisi (osigurani iznos).

Član 10.

Osiguravač će naknaditi osiguraniku i troškove sudskih postupaka koji su vođeni u saglasnosti sa osiguravačem, a u cilju zaštite osiguranika od neopravdanih odštetnih zahteva trećih lica. Ukoliko bi iznos isplaćen radi pobijanja takvog odštetnog zahteva bio veći od osiguranog iznosa, onda bi obaveza osiguravača da plati troškove sudskog postupka bila ograničena na deo koji je srazmeran odnosu sume sudskih troškova i osiguranog iznosa.

Član 11.

Osiguranje zakonske odgovornosti osiguranika prema trećim licima uključuje i zakonsku odgovornost zapovednika, pilota i ostalih članova posade osiguranog vazduhoplova, s tim da se na taj način ne poveća visina osiguranog iznosa predviđenog u polisi.

Član 12.

Osigurani iznos predstavlja gornju granicu obaveze osiguravača po jednom vazduhoplovu za sve štete nastale kao posledica jednog štetnog događaja.

Osiguranjem zakonske odgovornosti prema trećim licima nisu pokrivena štete:

- koje pretrpi vođa vazduhoplova, pilot, član posade osiguranog vazduhoplova i ostali radnici osiguranika ili lica koja rade u ime osiguranika, za vreme obavljanja dužnosti ili bilo kakvog rada, u, na i oko osiguranog vazduhoplova, štete na imovini osiguranika, odnosno imovini u njegovoj upotrebi, koje pretrpe putnici za vreme trajanja prevoza.

Član 13.

Utvrđivanje štete iz osnova zakonske odgovornosti prema trećim licima vrši osiguravač zajedno sa osiguranikom, odnosno, ukoliko dođe do spora, na sudu.

Osiguranik ne sme bez saglasnosti osiguravača priznati svoju odgovornost za štete nanete trećim licima. Ukoliko osiguranik učini takvo priznanje, ono ne obavezuje osiguravača koji je dužan dati naknadu samo ako se naknadno utvrdi da je osiguranik stvarno odgovoran za nastalu štetu.

Osiguranje zakonske odgovornosti prema putnicima

Član 14.

Po odredbama ovog dela Uslova za osiguranje vazduhoplova osigurava se zakonska odgovornost prevoznika u domaćem i međunarodnom vazdušnom saobraćaju prema putnicima. Osiguranjem je pokrivena odgovornost prevoznika za štete koje pretrpe putnici usled:

- smrti,
- potpunog ili delimičnog invaliditeta,
- prolazne telesne povrede,
- oštećenja ličnih stvari i prtljaga.

Član 15.

Odgovornost prevoznika osigurana za vreme trajanja prevoza. Kao vreme trajanja prevoza putnika u vazdušnom saobraćaju smatra se vreme od početka radnji otpreme putnika do svršetka radnji prihvata putnika (otpremanje putnika iz pristanišne zgrade i praćenje ili prevoz do vazduhoplova i obratno, praćenje ili prevoz putnika od jednog do drugog vazduhoplova i sam prevoz — let vazduhoplovom).

Član 16.

Osiguravač se obavezuje da osiguraniku naknadi:

- za odgovornost prema putnicima u domaćem vazdušnom saobraćaju sve iznose koje bi osiguranik trebalo da plati ili je već platio oštećenom, u smislu zakonskih propisa koji regulišu ovu materiju,
- za odgovornost prema putnicima u međunarodnom vazdušnom saobraćaju sve iznose koje bi osiguranik trebalo da plati ili je već platio oštećenom, u smislu međunarodnih konvencija koje je ratifikovala naša zemlja.

Naknade iz predhodnog stava ne mogu biti veće od osiguranog iznosa.

Član 17.

Osiguravač će naknaditi osiguraniku i sve sudske troškove razumno učinjene radi odbrane osiguranika od neosnovanih ili preteranih odštetnih zahteva.

Ukoliko bi iznos radi pobijanja takvog odštetnog zahteva bio veći od osiguranog iznosa, onda bi obaveza osiguravača da plati troškove sudskog postupka bila ograničena na deo koji je srazmeran odnosu sume sudskih troškova i osiguranog iznosa.

Član 18.

Osiguranik je dužan da dostavi osiguravaču sve odštetne zahteve putnika sa dokazima potrebnim za utvrđivanje štete, odnosno posledice nastanka osiguranog slučaja.

Član 19.

Osiguranjem od odgovornosti prema putnicima nisu pokriveno štete:

- koje pretrpi vođa vazduhoplova, pilot, član posade osiguranog vazduhoplova i ostali radnici osiguranika, odnosno lica koja rade u ime osiguranika za vreme obavljanja dužnosti ili bilo kakvog rada u, na i oko osiguranog vazduhoplova.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Isključeni rizici

Član 20.

Osiguravač neće naknaditi osiguraniku bilo koji gubitak ili štetu prouzrokovanu:

1. Za vreme dok je vazduhoplovom upravljalo lice koje nema odgovarajuću dozvolu za rad (u smislu Zakona o vazdušnoj plovidbi i ostalih važećih propisa) za upravljanje konkretnom vrstom vazduhoplova (izuzev dok se vazduhoplov vozi po zemiji, a njime upravljaju ovlašćeni, kvalifikovani mehaničari — koji nisu predviđeni za obavljanje leta).
2. Učestvovanje na vazduhoplovnim utakmicama, izvođenja akrobatskih, rekordnih i sličnih letova koji predstavljaju specijalne rizike (izuzev ako se to izričito ne ugovori i uz plaćanje dodatne premije).
3. Za vreme probnih letova posle konstrukcije ili rekonstrukcije osiguranog vazduhoplova kojom se menjaju njegova svojstva (izuzev ako se to izričito ne ugovori i uz plaćanje dodatne premije).
4. Korišćenje terena, aerodroma, letilišta koja nemaju odobrenje nadležnih vazduhoplovnih organa za sletanje i poletanje, izuzev u slučaju više sile ili ako je takvu odluku doneo pilot koji ima odgovarajuće ovlašćenje vazduhoplovnih organa za donošenje takve odluke
5. Prevozom vazduhoplova bilo kojim prevoznim sredstvom, osim ako se prevoz vrši kao posledica ostvarenja rizika osiguranog po osnovu kasko osiguranja.
6. Nepreduzimanje propisanih, odnosno odgovarajućih, mera predostrožnosti od strane osiguranika u cilju bezbednosti vazduhoplova za vreme dok se ovaj nalazi na otvorenom prostoru.

7. Ukrcajem većeg broja putnika ili veće količine tereta od kapaciteta, odnosno od maksimalno dozvoljenog opterećenja vazduhoplova.
8. Ostvarenjem hemijskog rizika prilikom upotrebe vazduhoplova za aviotretiranje poljoprivrednih i šumskih površina (izuzev ako se posebno ne ugovori uz dodatnu premiju).
9. Troškove zamene dotrajalih i istrošenih hidrauličnih i mašinskih postrojenja, zatim vrednost motora vazduhoplova na kome je nastao gubitak ili oštećenje kao posledica mehaničkog loma u okviru samog motora (isključenje se ne odnosi na gubitak ili oštećenje vazduhoplova nastalo kao posledica mehaničkog loma, odnosno dotrajalosti materijala).
10. Dok se vazduhoplov nalazi van geografskih granica navedenih u polisi, izuzev u slučaju više sile.
11. Grubom nepažnjom vođe vazduhoplova, pilota i drugih članova posade, sa izuzetkom šteta navedenih pod tačkom 2, 3, 4 i 6.
12. Ratom ili ratu sličnim događajem (bilo da je rat objavljen ili ne), pobunom, štrajkom, građanskim nemirima ili sličnim događajima, konfiskacijom, uzapćenjem, oduzimanjem, zaplenom ili bilo kojim postupkom vlade prijateljske ili neprijateljske države, pravno ili faktički priznate ili nepriznate, kao i njihovih organa (izuzev ako se, po posebnim uslovima, posebno ne ugovori).
13. Protivpravnim oduzimanjem — otmicom (izuzev ako se, po posebnim uslovima, posebno ne ugovori).

Obaveze osiguranika

Član 21.

Osiguranik je dužan:

1. Da prilikom zaključenja ugovora o osiguranju prijavi sve okolnosti koje mogu uticati na ocenu rizika.
2. Da za vreme trajanja osiguranja ne preduzima bez saglasnosti osiguravača nikakve radnje kojima se povećava rizik i da takve radnje ne dozvoli ni trećim licima.
3. Da za osigurani vazduhoplov vodi sve zakonskim i drugim propisima predviđene isprave i knjige i da ih na zahtev osiguravača dostavi na uvid.
4. Da se prema osiguranom vazduhoplovu odnosi sa pažnjom dobrog privrednika i preduzima sve potrebne mere u cilju obezbeđenja njegove sigurnosti.
5. Da preduzme, po mogućnosti i u saglasnosti sa osiguravačem, sve razumne mere u cilju izbegavanja odnosno smanjenja šteta.
6. Da o nastalom gubitku ili šteti odmah obavesti osiguravača i preduzme mere u cilju obezbeđenja oštećenog vazduhoplova, njegove opreme i pribora.

Naknada štete

Član 22.

Osiguravač je dužan naknaditi štetu plativu po ovim Uslovima u roku od trideset dana po dobijanju svih podataka i dokumentacije potrebne za likvidaciju štete.

Rok iz predhodnog stava može se produžiti u slučaju kada isplata naknade zavisi i od inostranog reosiguravača.

Regres

Član 23.

Isplatom naknade štete na osiguravača, u granicama isplaćene naknade, prelaze sva prava koja osiguranik ima prema trećim licima odgovornim za nastalu štetu.

Osiguranik je dužan da obezbedi pravo na naknadu štete od lica odgovornog za štetu i da ga, na zahtev osiguravača, prenese na njega, kao i da pruži osiguravaču pomoć u ostvarenju tog prava.

Područje vazdušne plovidbe

Član 24.

Osiguranje po ovim Uslovima obuhvata letove koji se obavljaju pod normalnim uslovima i okolnostima u vazдушnom prostoru SCG, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Trajanje osiguranja

Član 25.

Kod osiguranja na određeno vreme, osiguranje počinje da teče u 00,00 časova prvog i završava se u 24,00 časa poslednjeg dana predviđenog u polisi, po SCG vremenu.

Osiguranje vazduhoplova na određeno putovanje počinje od trenutka kada se vazduhoplov stavi u pokret radi izvršenja osiguranog putovanja u polaznom mestu (navedenom u polisi) i traje, dok vazduhoplov ne završi sa kretanjem neposredno posle sletanja u mestu odredišta (navedenom u polisi).

Član 26.

Ukoliko se drugačije ne ugovori, premija se plaća neposredno po zaključenju ugovora o osiguranju, i to unapred u celom iznosu za godinu dana, odnosno za period osiguranja, ako je zaključeno osiguranje sa rokom trajanja kraćim od godinu dana. Premija se plaća u dinarima ili u deviznim sredstvima plaćanja, a u skladu sa važećim deviznim propisima.

Povraćaj premije za vazduhoplove van saobraćaja

Član 27.

Ako se osigurani vazduhoplov nalazi izvan saobraćaja najmanje 30 dana neprekidno, odnosno onoliko uzastopnih dana koliko je predviđeno u polisi, osiguranik ima pravo na povraćaj premije ali samo za dane iznad 30 dana, odnosno broja dana utvrđenog u polisi.

Premija za povraćaj predstavlja iznos dobijen na osnovu razlike između premije predviđene u polisi za konkretno osiguranje i premije koja se po tarifi naplaćuje za vazduhoplove van saobraćaja. Ovo se ne odnosi na vazduhoplov na kome je nastala šteta pokrivena ovim osiguranjem, kao i na vazduhoplove osigurane na period kraći od godinu dana.

Uz zahtev za povraćaj premije u smislu ovog člana, osiguranik je dužan da dostavi dokaze da se vazduhoplov stvarno nalazio izvan saobraćaja određeni period, kao i izjavu da vazduhoplov nije pretrpeo štetu koja bi teretila ovo osiguranje.

Prenos prava iz osiguranja

Član 28.

Ukoliko se drugačije ne ugovori, osiguranjem po ovim uslovima pokriven je samo interes osiguranika navedenog u polisi.

Osiguranik ne može, bez pristanka osiguravača, svoja prava iz osiguranja prenositi na treća lica.

Rešavanje sporova

Član 29.

Ukoliko kod primene ovih uslova dođe do spora, on će se rešavati pred sudom čija će se mesna nadležnost odrediti prema mestu izdavanja polise.

Član 30.

Kod vazduhoplova koji su reosigurani u inostranstvu u slučaju kolizije odredbi uslova koje je predvideo inostrani reosiguravač sa odredbama ovih Uslova primeniće se odredbe uslova inostranog reosiguravača.

Početak primene: 10.08.2005. godine